



ULLENSAKER
KOMMUNE

2024



ÅRSPLAN VÅREN 2024
ULLENSAKER KOMMUNALE
BARNEHAGER
KLØFTA BARNEHAGE

Innhold

Innledning	3
Barnehagens planverk	4
Våre barnehager	5
Språk:	6
Lek, læring og vennskap:	8
Omsorg:	8
Danning:	10
Barns medvirkning	11
Progresjon:	11
Overganger:	13
<i>Tilvenning:</i>	<i>13</i>
<i>Overgang mellom avdelingene:</i>	<i>13</i>
<i>Overgang mellom barnehage og skole:</i>	<i>14</i>
Foreldres medvirkning i planarbeidet:	15
Dokumentasjon og vurdering:	16
Livsmestring og helse:	17



Innledning

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. (Barnehageloven)

Årsplanen er:

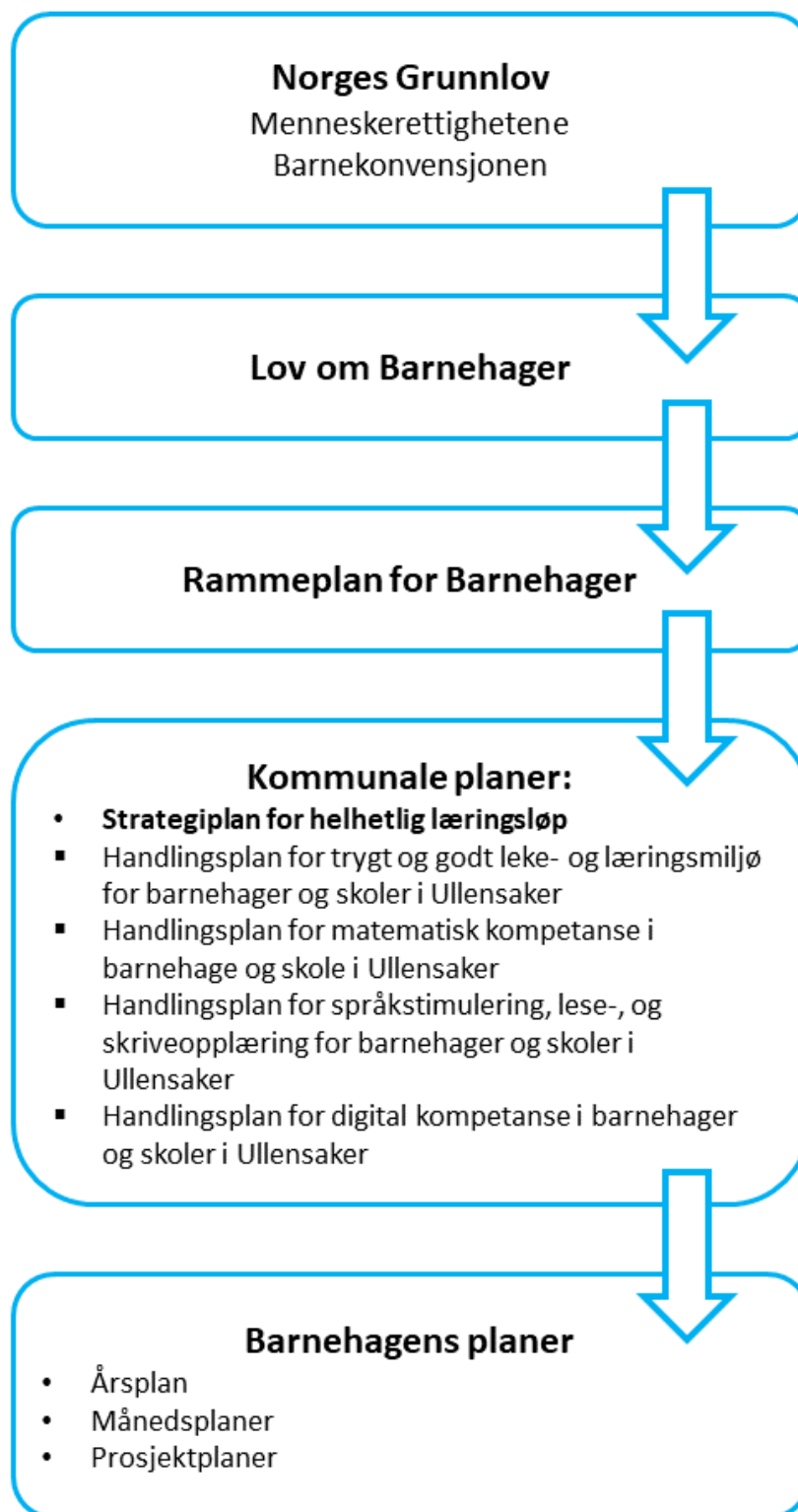
- Et arbeidsredskap for personalet for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- En informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem(jf. rammeplanen, s. 54). Planen er et arbeidsdokument og skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen skal gi leseren et bilde av «slik gjør vi det» i våre barnehager. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsingsområder.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg, og skal være klar til start av kalenderåret. Godkjennes siste SU møte i desember. Personalet og SU skal være enige om tiltak i egen barnehage som lokale tilpasninger.



Barnehagens planverk



Våre barnehager

Vårt leke- og læringsmiljø handler om hvordan vi har det sammen i barnehagen. Det dreier seg om de mellommenneskelige forholdene, det sosiale miljøet og hvordan barn og ansatte opplever leke- og lærings situasjonen. Et trygt og godt leke- og læringsmiljø er et grunnleggende fundament for utvikling, læring og god psykisk helse. Trygghet, inkludering og fellesskap i barnehagen har stor betydning for livsmestring og helse for barn.

Både barn og voksne skal kjenne seg trygge og inkludert i fellesskapet. Et langsiktig og systematisk arbeid er nødvendig for å skape, utvikle og vedlikeholde trygge og gode leke- og læringsmiljø. Dette innebærer god pedagogisk praksis, fokus på arbeid med gode relasjoner, forebyggende tiltak og systematisk oppfølging av mobbing og krenkelser i den enkelte barnehagen.

Fokusområder for kommunale barnehager: Språk, lek og vennskap.



CLASS:

Forskning viser at det som har størst effekt på barns trivsel, utvikling og læring er samspillskvaliteten mellom barn og ansatte, og mellom barna. Derfor arbeider alle de kommunale barnehagene og mange av de private barnehagene i Ullensaker med systematisk kvalitetsutvikling og vurdering gjennom det standardiserte observasjonsverktøyet CLASS.

CLASS er systematisk kvalitetsarbeid basert på standardiserte observasjoner, og er prøvd ut i mer enn 150 studier. CLASS bruker forskningsdrevet innsikt for å forbedre hvordan voksne i barnehager og skoler samhandler med barn. Slik at barna opplever trygghet, livsmestring og støtte til utvikling og læring i sin hverdag. CLASS har hovedfokus på voksenrollen og på de ansattes ansvar for å legge til rette for og støtte alle barns utvikling av trygghet, læring og trivsel. Målet med systematisk kvalitetsarbeid med støtte fra CLASS er å ivareta og skape et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet for alle barn i Ullensaker.



Kjennetegn ved barnehager som har positivt effekt på barns utvikling (Melhuish et al., 2015:CARE)

- Voksne som er tilgjengelig for barna, responsive, varme og kjærlige og som deltar i samspill med barna
- Høy grad av utviklingsstøtte
- Kompetente ansatte som er faglig engasjert i jobben med barna
- Alderstilpasset pedagogisk innhold og rammeverk med fokus på tidlig læring og stimulering
- Nok ansatte
- De ansatte mottar systematisk veiledning slik at man sørger for at kvaliteten opprettholdes over tid
- Stadig kompetanseheving blant de ansatte slik at man sikrer kontinuitet, stabilitet og bedring av kvalitet
- Sikre og helsebringende fysiske omgivelser som er lett tilgjengelige for familiene

Tiltak CLASS i Kløfta barnehage:

- ♥ Kløfta barnehage har i alt 4 ansatte som høsten 2023 er har deltatt i opplæring og blitt sertifiserte observatører i CLASS TODDLER (1), og CLASS Pre-K (3).
- ♥ CLASS observasjoner er gjort i alle 8 avdelinger i løpet av november 2023. Hver enkelt avdeling har fått en tilbakemeldingsrapport fra sin eksterne observatør. Ut ifra dette har avdelingene utarbeidet en handlingsplan som skal jobbes med på avdelingsnivå gjennom 2024, frem til ny observasjon i oktober.
- ♥ Årshjul for CLASS følges, med fordypning i ett nytt tema/dimensjon hver måned.

Språk:

Et godt språk handler om å kunne gjøre seg forstått. I barnehagen har vi ansvar for at alle barn utvikler et språk som er funksjonelt ut fra alder og modenhet. Det å kunne delta i lek er viktig for å kunne utvikle språket, og for å leke er det viktig å kunne språk. Leken blir derfor en viktig arena å øve både språk og relasjonskompetanse.

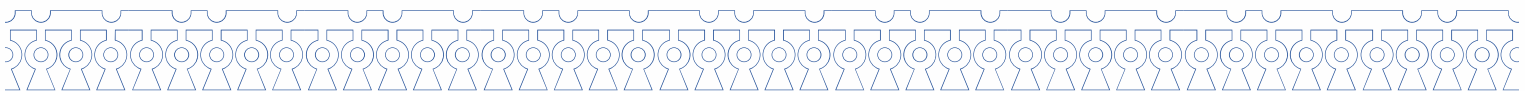
Kjennetegn på god praksis:

- Personalet deltar i gode samtaler med alle barn i hverdagsaktiviteter
- Bøker er tilgjengelig på avdelingene.
- Personalet er gode språkmodeller, og benevner det vi gjør og ser
- Alle barn blir lest for og lest med.
- Sanger, rim og regler er en del av hverdagen.
- Barnehagen har aktive og lekende smågrupper med fokus på begreper
- Personalet anerkjenner og verdsetter barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk.



Tiltak språk i Kløfta barnehage:

- ♥ Systematisk språkarbeid med «Grep om begreper» i smågrupper og samlinger
- ♥ Bruke bilder fra barnas hverdag til forberedelser og gjenkalling
- ♥ ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) inkluderes i hverdagen
 - Alle avdelinger skal aktivt bruke dagtavler
 - Alle ansatte skal ha ASK symboler i knippe, lett tilgjengelig for barna
 - Lekekasser skal ha bilder og ordbilder
 - Bruke ASK symboler som samtalekort daglig ved måltidet



Lek, læring og vennskap:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og er viktig for opplevelsen av en god barndom. Leken er nødvendig for barns utvikling og læring, og er barnets viktigste aktivitet. I barnehagen har vi ansvar for å legge til rette for og videreutvikle god lek. Barna skal også oppleve vennskap og videreutvikle god sosial kompetanse. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre.

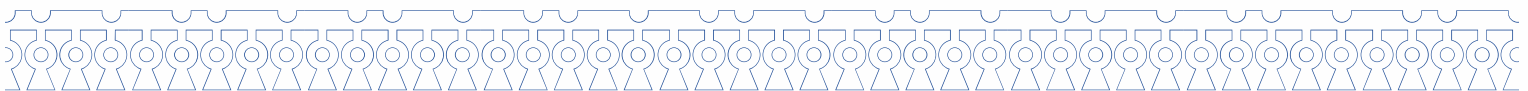
Kjennetegn på god praksis:

- Barna har god lekekompetanse og klarer å ta eget initiativ til lek.
- Barn opprettholder god lek, og er i lek over tid.
- Personalet stimulerer barnas nysgjerrighet og utforskertrang.
- Personalet legger til rette for ulike typer lek/lekemiljø tilpasset alder og behov.
- Personalet deltar i lek på barnets premisser og bidrar til å videreutvikle lek og vennskap.
- Personalet veileder barnet i lek og samspill med andre barn.
- Personalet gir barna opplevelser som fører til felles lekereferanser



Tiltak lek, læring og vennskap i Kløfta barnehage:

- ♥ Bruke rommet som den tredje pedagog og skape gode fysiske, inspirerende lekemiljøer
- ♥ Personalet skal skape felles lekereferanser gjennom temaarbeid (årshjul).
- ♥ Personalet skal bruke smågrupper som arbeidsmetode



Omsorg:

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet møter alle barn med interesse, lydhørhet, nærhet (både fysisk og psykisk), innlevelse, og evne og vilje til samspill.
- Personalet viser varme og er tydelige/ autoritative voksne
- Barna utvikler evne til å ta andres perspektiv og forstå andres følelser, vise omsorg og empati.
- Personalet oppfordrer barn til å utøve omsorgsfulle handlinger gjennom lek eller aktiviteter.



Tiltak omsorg i Kløfta barnehage:

- ♥ Personalet reflekterer og veileder hverandre gjennom praksisfortellinger i de ulike profesjonsfelleskapene, for å kunne vektlegge en autoritativ væremåte.
- ♥ Personalet skal bruke skjemaet «kartlegging av voksnes holdninger enkeltbarn» for å sikre at personalet har et bevisst forhold til sine relasjoner med alle barn, halvårlig og ved behov.

Danning:

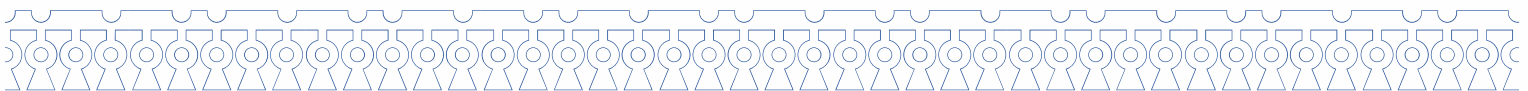
Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og setter barnet i stand til å kunne ta egne valg, reflektere over egne handlinger og væremåter samt bli en selvstendig deltaker i et demokratisk fellesskap.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.
- Barna opplever vennskap og er inkludert i fellesskapet
- Personalet er gode samtalepartnere, samhandlingspartnere og veiledere.
- Personalet forsterker det positive barna gjør og sier.
- Personalet fremmer likestilling og motvirker alle former for diskriminering

Tiltak danning i Kløfta barnehage:

- ♥ Personalet skal sette ord på barnas positive handlinger i hverdagen (Lysglimtjakt).
- ♥ Personalet skal hjelpe barna å utvikle gode egenskaper på de fem områdene innenfor sosial kompetanse:
Empati- Samarbeid – Selvhevdelse – Selvkontroll – Ansvarlighet
- ♥ Personalet skal være forbilder og gi barna gode holdninger om natur, miljø og bærekraftig utvikling (f.eks. kildesortering, ta vare på insekter og dyr, ta vare på skogen).



Barns medvirkning

Barnehagen er en viktig arena for inkludering og for utvikling av demokratiske verdier. For å føle seg betydningsfull og ha innflytelse i egen hverdag skal barnets stemme bli hørt. Deres ytringer skal vektlegges etter alder og modenhet.

Kjennetegn på god praksis:

- Barn erfarer å få innflytelse på barnehagens hverdag og planarbeid
- Barns ytringer blir hørt, samtidig som barnet får erfaring med å inkludere andres meninger i et fellesskap.
- Personalet gir alle barn mulighet til å bidra inn i fellesskapet.



Tiltak barns medvirkning i Kløfta barnehage:

- ♥ Vi jobber med medvirkning gjennom felles prosjekter for hele barnehagen
- ♥ Barn er med på planlegging, gjennomføring og evalueringen av alle prosjektene. Planleggingen kan foregå enhetsvis. Både nonverbale og verbale innspill skal tas hensyn til.
- ♥ Vi gjennomfører barnesamtaler for alle 5 åringer

Progresjon:

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære, og oppleve fremgang. Vi arbeider med at barna skal få rike og varierte opplevelser gjennom lek og de ulike fagområdene.

Det fysiske rommet, de lekene og materialer barna møter i barnehagen har betydning for deres utvikling. Ved at personalet endrer og tilfører nye elementer til leke- og læringsmiljøet ut fra barnas utvikling gjennom året, legger vi til rette for progresjon. Personalet skal inspirere og tilføre nye perspektiver og elementer for å gi barna nye erfaringer, eller for å utvide de erfaringene som barna allerede har.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som observerer, kartlegger og følger opp barnets utvikling.
- Lekemiljøer og materialer tilpasset barnegruppas utvikling, som er lett tilgjengelig for barna.
- Personale som forstår hvert enkelt barns interesse og behov, og kan støtte barnet i sin utvikling.
- Mye arbeid i smågrupper der lek og aktiviteter er tilpasset barnas utvikling, og barna opplever mestring.

Tiltak progresjon i Kløfta barnehage:

- ♥ Følge barnehagens egen progresjonsplan for å sikre at alle barn får mulighet til progresjon
- ♥ Nåværende progresjonsplanen skal evalueres og oppdateres våren 2024
- ♥ Pedagogene skal ha tilgang til skjema fra siste foreldresamtale, uavhengig av hvem som hadde siste samtale



Overganger:

Tilvenning:

Den første overgangen barna møter er fra hjem til barnehage. Vi er opptatt av at kvaliteten på den første overgangen skal være god, fordi det kan bidra til mestring av andre overganger seinere i livet. Det er viktig at vi gir tid til å skape en trygg tilknytning til personalet, med foreldrene til stede. Det skal settes av god tid til tilvenning. Det anbefales at tilvenning tilpasses hvert enkelt barn og familie, og varer minst en uke. Personalet har ansvar for å skape gode relasjoner, og å leke med barna. Foreldre har ansvar for å ivareta barnas rutiner, som mat, stell og legging den første tiden.

Kjennetegn på god praksis:

- Tilvenningssamtale før barnet starter i barnehagen.
- Lekegrupper/besøksdager før barnet starter i barnehagen (på våren).
- Egen tilvenningsplan som sendes ut til foreldre.
- Barn og foreldre er trygge og viser tillit.
- Foreldre er trygge på hva som forventes av dem i tilvenning.
- Barnet har en trygg tilknytningsperson.
- Barnet etablerer gode relasjoner med andre barn og voksne.
- Barnet tar initiativ til og utforske omgivelsene.



Overgang mellom avdelingene:

Overgang mellom avdelingene skal være trygg og oversiktlig for barn og foreldre, slik at de får god tid til å bli kjent med den nye avdelingen. Tilvenningen starter på våren.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene får tilbud om en førstegangssamtale før barnet flyttes over til ny avdeling.
- Godt samarbeid mellom avdelingene.
- Barnet har med en kjent voksen over til ny avdeling i tilvenningsperioden.
- Barnet har god relasjon til tilknytningsperson på ny avdeling.



Overgang mellom barnehage og skole

Å starte på skolen er en stor begivenhet i alle barns liv.

Overgangen fra barnehagebarn til elev er en tid barna skal se frem til med glede, nysgjerrighet og forventning.

Målet er å sikre en god skolestart og sammenheng i det helhetlige læringsløpet. Ullensaker kommune utarbeider i disse tider egen plan for overgang barnehage/skole.

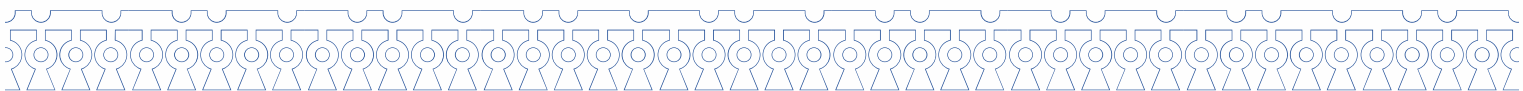


Kjennetegn på god praksis:

- Barn og foreldre opplever helhet og oversikt i overgangen.
- Barna gleder seg til å begynne på skolen/SFO.
- Foreldrene er trygge.
- Barna er kjent med nærskolens uteområde.
- Barna kjenner igjen flere av lekene i skolegården.

Tiltak overganger og tilvenning i Kløfta barnehage:

- ♥ Personalet skal jobbe etter trygghetssirkelen.
- ♥ Personalet skal følge Ullensaker kommunes etablerte rutine «fra eldst til yngst» for å gjøre overgangen fra barnehage til skole trygg og god for barna.
- ♥ Personalet skal tilpasse tilvenningsplaner til det enkelte barn i samarbeid med foreldrene.



Foreldres medvirkning i planarbeidet:

Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagen. Et godt samarbeid skaper trygghet og forutsigbarhet mellom hjem og barnehage der barnets beste alltid er målet.

Foreldrene skal være med på å utarbeide lokale tiltak i den enkelte barnehage gjennom SU. Brukerundersøkelsen vår avsluttes i desember, eventuelle tiltak etter brukerundersøkelsen kommer som vedlegg til årsplanen.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene og personalet har tett og god dialog om hvert enkelt barn.
- Samarbeidsutvalget fremmer saker som er av interesse for fellesskapet.
- Personalet involverer foreldrene i barnehagens planer og innhold, blant annet barnehagens årsplan.
- Foreldremøter to ganger i året. Her får blant annet foreldre medvirke i forhold til brukerundersøkelsen.
- Tilbud om minimum to foreldresamtaler i året.
- SU møter etter årshjul, og ellers ved behov.

Tiltak foreldres medvirkning i planarbeidet i Kløfta barnehage:

- ♥ Barnehagen arrangerer sosiale sammenkomster for foreldre og barn.
- ♥ Gi alle foreldrene informasjon med agenda i forkant av SU-møtene.
- ♥ Vi skal utvikle form og innhold på foreldremøtene våre, for å få bedre foreldremedvirkning.
- ♥ Gjennomføre foreldreundersøkelse en gang i året



Dokumentasjon og vurdering:

De ansattes kompetanse er den viktigste faktoren for utvikling av barnehagen som organisasjon. Barnehagen skal være en lærende organisasjon der personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller.

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet vårt. Dette skal bygge på felles refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i. Vurderingen vi gjør skal føre til kompetanseutvikling av barnehagen som helhet.

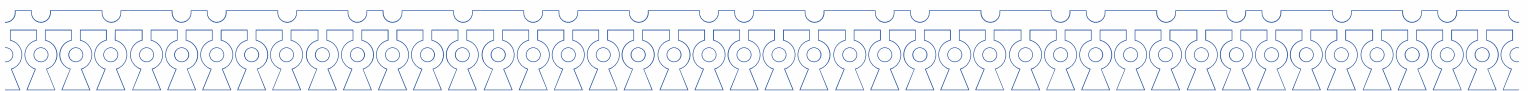


Kjennetegn på god praksis:

- Praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet.
- Pedagogisk tilbakeblikk til foreldrene.
- Observasjoner og kartlegging av enkeltbarn eller gruppa.
- Hele personalgruppa deltar i vurderingsarbeidet.

Tiltak dokumentasjon og vurdering i Kløfta barnehage:

- ♥ Bruke Mykid til dokumentasjon og kommunikasjon
- ♥ Pedagogiske ledere får opplæring, og øver i de digitale systemene til BTI og Websak+
- ♥ Pedagogiske ledere skal skrive pedagogisk tilbakeblikk hver måned
- ♥ Avdelingene skal skrive dagsrapport daglig
- ♥ Bruk av samtalekort ved måltidene skal skriftlig evalueres og utvikles gjennom avdelingsmøter og pedagogiske ledermøter etter gitte kriterier.



Livsmestring og helse:

Livsmestring handler om å kunne håndtere både medgang og motgang, samt å styrke troen på egne evner til å mestre livet ikke bare her og nå, men også i fremtiden. Vi har stort fokus på et trygt og godt leke- og læringsmiljø, og relasjonskompetanse.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som utfordrer og støtter barn i hverdagsituasjoner.
- Personale som bekrefter, og hjelper barnet med å regulere følelser.
- Personale som hjelper barn til å leke.
- Personale som oppdager, undersøker og håndterer krenkelses/mobbing.
- Barna har mulighet til å delta i fysisk aktivitet, og får tilstrekkelig med ro og hvile.
- Barna utvikler matglede og sunne vaner.



Tiltak livsmestring og helse i Kløfta barnehage:

- ♥ Personalet skal være i fysisk aktivitet sammen med barna daglig
- ♥ Turdager er som hovedregel i skogen
- ♥ Følge egen progresjonsplan for utvikling av barns ferdigheter etter alder.